

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ № 2
Кафедра криміналістичного забезпечення та судових експертиз**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор НАВС
полковник поліції

Станіслав ГУСАРЄВ

____._____. 2021

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТРАНСПОРТНО-ТОВАРОЗНАВЧА ЕКСПЕРТИЗА**

Статус дисципліни – вибіркова
Рівень вищої освіти – другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти – магістр
Галузь знань – право (08)
Спеціальність – право (081)
Освітня програма – право
Форми здобуття вищої освіти – денна
Мова викладання – українська
Форма підсумкового контролю – залік

Розробник:

Юрій ЧЕЧІЛЬ – старший викладач кафедри криміналістичного забезпечення та судових експертиз навчально-наукового інституту № 2 Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри криміналістичного забезпечення та судових експертиз навчально-наукового інституту № 2 НАВС
Протокол від 31.08.2021 року, протокол № 1.

Завідувач кафедри _____ **Володимир АТАМАНЧУК**

Схвалено науково-методичною радою НАВС
Протокол від 24.09.2021 року, протокол № 1.

Голова науково-методичної ради _____ **Станіслав ГУСАРЄВ**

Загальні відомості про навчальну дисципліну

Предметом вивчення навчальної дисципліни є вивчення об'єктів дослідження та визначення вартості судноплавних засобів та літальних апаратів.

Мета й завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Транспортно-товарознавча експертиза» є набуття здобувачами знань, умінь і навичок для здійснення професійної діяльності, направленої на формування і активний розвиток умінь та навиків при проведенні транспортно-товарознавчої експертизи; формування у здобувачів ступеня вищої освіти магістр знань із правових і організаційних основ судово-експертної діяльності.

1.2. Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Транспортно-товарознавча експертиза» є:

- засвоєння теоретичних, наукових, правових, методичних та організаційних положень транспортно-товарознавчих досліджень;
- практичне засвоєння та розвиток навичок оволодіння методиками дослідження об'єктів транспортно-товарознавчої експертизи;
- систематизацію актуальних потреб з транспортно-товарознавчих досліджень;
- формування й збагачення базового термінологічного запасу;
- ознайомлення з передовим досвідом та експертними технологіями при проведенні транспортно-товарознавчих досліджень.

Пререквізити: «Нормотворча діяльність юриста». «Кримінальна юстиція: правові доктрини та принципи правотворчості».

Перелік компетентностей відповідно до освітньої програми:

інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері права.

загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК6. Здатність згенерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності.

СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.

СК7. Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур судочинства в Україні.

СК12. Здатність розвивати та утверджувати етичні стандарти правничої діяльності, стандарти професійної незалежності та відповідальності правника.

СК13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.

Програмні результати навчання:

Результати вивчення дисципліни деталізують програмні результати навчання, передбачені відповідним стандартом вищої освіти України, що виявляються:

ПРН1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.

ПРН3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів і різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інш. та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.

ПРН7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

ПРН8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.

ПРН9. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг.

ПРН14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.

ПРН17. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

– основні положення та понятійних апарат транспортно-товарознавчої експертизи;

– ідентифікаційні, діагностичні, класифікаційні завдання транспортно-товарознавчої експертизи;

– основні методики та методи дослідження, які використовуються в транспортно-товарознавчій експертизі;

– будову літальних апаратів, судноплавних засобів та їх складових частин;

– класифікацію літальних апаратів та судноплавних засобів;

– принципи та методи визначення вартості літальних апаратів, судноплавних засобів та їх складових частин;

вміти:

- застосовувати технічні засоби та вимірювальні пристрої, які використовуються при проведенні транспортно-товарознавчих досліджень;
- здійснювати практичні заходи відповідно до методики проведення транспортно-товарознавчих досліджень;
- оформлювати результати транспортно-товарознавчих досліджень;
- застосовувати існуючі методи для дослідження нових об'єктів транспортно-товарознавчої експертизи, які можуть з'явитися найближчим часом, а при необхідності – розробити нові методичні рекомендації або методики для їх дослідження.

2. Структура навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни			
	денна форма здобуття вищої освіти		заочна форма здобуття вищої освіти	
	д/б	ксф	д/б	ксф
Кількість кредитів ECTS– 3	Рік підготовки			
	2-й	-	-	-
	Семестр			
	3-й	-	-	-
Загальна кількість годин – 90	Лекції			
	6 год.	-	-	-
	Семінарські			
	6 год.	-	-	-
	Практичні			
	18 год.	-	-	-
	Самостійна робота			
	60 год.	-	-	-
	Вид контролю			
залік	-	-	-	

3. Тематичний план

№ з/п	Назви розділів і тем	Нормативний обсяг годин	Кількість годин				
			Всього годин з викладачем	у тому числі			Самостійна робота
				Лекцій	Семинарських занять	Практичних занять	
«Транспортно-товарознавча експертиза »							
1	Тема 1. Теоретичні засади судової транспортно-товарознавчої експертизи.	20	8	2	2	4	12
2	Тема 2. Класифікація об'єктів дослідження судової транспортно-товарознавчої експертизи.	18	6	-	2	2	12
3	Тема 3. Основні вимоги до проведення дослідження судноплавних засобів.	18	6	2	-	4	12
4	Тема 4. Основні вимоги до проведення дослідження літальних апаратів.	16	4	-	2	4	12
5	Тема 5. Основні методичні підходи, які використовуються під час проведення судової транспортно-товарознавчої експертизи.	18	6	2	-	4	12
Разом з дисципліни		90	30	6	6	18	60

4. Плани навчальних занять за видами

Тема 1. Теоретичні засади судової транспортно-товарознавчої експертизи.

лекційне заняття – 2 години

1. Сутність судової транспортно-товарознавчої експертизи.
2. Предмет судової транспортно-товарознавчої експертизи.
3. Основні завдання судової транспортно-товарознавчої експертизи.
4. Перелік питань, які вирішує судова транспортно-товарознавча експертиза. Питання, які виходять за межі спеціальних знань експерта.

семінарське заняття – 2 години

1. Предмет, об'єкти та основні завдання судової транспортно-товарознавчої експертизи.
2. Питання, які вирішуються при проведенні судової транспортно-товарознавчої.
3. Методичні основи судової транспортно-товарознавчої експертизи.

практичне заняття – 4 годин

Оформити схему: предмет, метод, об'єкти судової транспортно-товарознавчої експертизи.

Тема 2. Класифікація об'єктів дослідження судової транспортно-товарознавчої експертизи.

семінарське заняття – 2 години

1. Ідентифікація об'єктів судової транспортно-товарознавчої експертизи під час проведення дослідження.
2. Класифікація та ідентифікація судноплавних засобів.
3. Будова та теорія судноплавних засобів.
4. Класифікація та ідентифікація літальних апаратів.
5. Конструкція літальних апаратів.
6. Функціональні властивості літальних апаратів та їх вплив на вартість.
7. Маркування літальних апаратів.

практичне заняття – 2 години

Визначення відповідної групи, підгрупи для об'єкта дослідження судової транспортно-товарознавчої експертизи.

Оформити проект навчального висновку експерта щодо встановлення найменування та призначення об'єкта, наданого для проведення судової транспортно-товарознавчої експертизи.

Тема 3. Основні вимоги до проведення дослідження судноплавних засобів.

лекційне заняття – 2 години

1. Структура та зміст висновку експерта, висновку експертного дослідження, оформленого за результатами проведення судової транспортно-товарознавчої експертизи.
2. Основні етапи та висвітлення процесу проведення дослідження судноплавних засобів.
3. Вибір та обґрунтування методів проведення дослідження судноплавних засобів.

4. Вибір та обґрунтування методичних підходів, які застосовуються під час проведення дослідження судноплавних засобів.

практичне заняття – 4 годин

Основні та додаткові джерела інформації, які використовуються під час проведення дослідження судноплавних засобів.

Використання органолептичного та вимірювального методів під час проведення дослідження судноплавних засобів.

Оформити навчальний проект висновку експерта щодо визначення укомплектованості об'єкта наданого на дослідження (судноплавного засобу) для проведення судової транспортно-товарознавчої експертизи.

Тема 4. Основні вимоги до проведення дослідження літальних апаратів.

Семинарське заняття – 2 години

1. Структура та зміст висновку експерта, висновку експертного дослідження, оформленого за результатами проведення судової транспортно-товарознавчої експертизи.
2. Основні етапи та висвітлення процесу проведення дослідження літальних апаратів.
3. Вибір та обґрунтування методів проведення дослідження літальних апаратів.
4. Вибір та обґрунтування методичних підходів, які застосовуються під час проведення дослідження літальних апаратів.

практичне заняття – 4 годин

Оформити навчальний проект висновку експерта щодо визначення укомплектованості об'єкта наданого на дослідження (літального апарату) для проведення судової транспортно-товарознавчої експертизи.

Тема 5. Основні методичні підходи, які використовуються під час проведення судової транспортно-товарознавчої експертизи.

лекційне заняття – 2 години

1. Застосування дохідного методичного підходу під час проведення судової транспортно-товарознавчої експертизи.
2. Застосування порівняльного методичного підходу під час проведення судової транспортно-товарознавчої експертизи.
3. Застосування витратного методичного підходу під час проведення судової транспортно-товарознавчої експертизи.

практичне заняття – 4 годин

Розробити навчальний проект висновку експерта щодо встановлення дефектів, ушкоджень об'єкта дослідження, наданого для проведення судової транспортно-товарознавчої експертизи (окремо для судноплавного засобу та літального апарату).

5. Завдання для самостійної роботи

Загальні методичні рекомендації:

Самостійна робота здобувачів вищої освіти над засвоєнням навчального матеріалу з навчальної дисципліни передбачає використання бібліотечних ресурсів, поточну періодику зі спеціальності, електронні каталоги, архіви (депозитарій) та електронну бібліотеку), модуль дистанційного навчання (Moodle) та наявність відповідних ліцензованих, публічних пакетів прикладних програм для проведення практичних та творчих занять.

При вивченні проблем з транспортно-товарознавчих досліджень варто виробляти навички самостійного формулювання питань за підсумками опрацювання матеріалу, питань до можливих опонентів. Крім того, ефективним є вивчення дисципліни на основі аналізу типових і нестандартних проблемних ситуацій та їх осмислення.

Проблемно-пошукові питання до кожної з тем дисципліни покликані підготувати здобувачів вищої освіти до проведення ним самостійної дослідницької роботи.

Реферат (доповідь) оформлюється у вигляді письмової роботи в обсязі 5-7 сторінок або у вигляді презентації. Надається на перевірку на папері та електронному носії.

Виконана робота розміщується здобувачем на середовищі Classroom де науково-педагогічний працівник має можливість контролювати, систематизувати, оцінювати діяльність, переглядати результати виконання вправ, застосовувати різні форми оцінювання.

Завдання для самостійної роботи до Тем 1. Теоретичні засади судової транспортно-товарознавчої експертизи.

Основні терміни теми: об'єкт, літальний апарат, судноплавний засіб, планер, базова комплектність, модель, експлуатаційний знос, складова частина, дефект, версія, ідентифікація, напрацювання, міжремонтний ресурс.

Завдання для самостійної роботи:

Опрацювати додаткові питання до теми з відображенням їх у конспекті:

Нормативно-правове регулювання питань щодо оцінки літальних апаратів.

Особливості призначення судової транспортно-товарознавчої експертизи.

Вимоги до об'єктів та документів, які надсилаються для проведення судової транспортно-товарознавчої експертизи.

Завдання для самостійної роботи до Тем 2. Класифікація об'єктів дослідження судової транспортно-товарознавчої експертизи.

Основні терміни теми: дедвейт, водотоннажність, морські судна, річкові судна, повітряне судно, повітряний гвинт, устаткування.

Завдання для самостійної роботи:

Опрацювати додаткові питання до теми з відображенням їх у конспекті:

Вимоги до технічного стану літальних апаратів.

Документи, які складаються під час визначення технічного стану літальних апаратів.

Основні групи літальних апаратів залежності від специфіки ціноутворення.

Вимоги до технічного стану судноплавних засобів.

Документи, які складаються під час визначення технічного стану судноплавних засобів.

Основні групи судноплавних засобів залежно від специфіки ціноутворення.

Завдання для самостійної роботи до Тем 3. Основні вимоги до проведення дослідження судноплавних засобів.

Основні терміни теми: класифікаційне свідоцтво, формуляр (паспорт судна), акт приймання судна в експлуатацію, свідоцтво про придатність до плавання, машинний журнал, плавуча споруда, борт.

Завдання для самостійної роботи:

Опрацювати додаткові питання до теми з відображенням їх у конспекті:

Сутність поняття «фіксована державна ціна».

Сутність поняття «коефіцієнт індексації», випадки його застосування.

Вимоги до технічного стану судноплавних засобів.

Основні критерії підбору подібного майна під час проведення дослідження судноплавних засобів із застосуванням порівняльного підходу.

Види дефектів, ушкоджень судноплавних засобів.

Джерела інформації, які використовуються під час проведення дослідження судноплавних засобів, з метою підбору подібних об'єктів для порівняння.

Завдання для самостійної роботи до Тем 4. Основні вимоги до проведення дослідження літальних апаратів.

Основні терміни теми: авіаційне судно, силова установка, вузол, агрегат, планер, маршрут польотів, транспортування, чартер, цивільна авіація, міжремонтний ресурс двигуна, початку експлуатації, кількість посадок.

Завдання для самостійної роботи:

Опрацювати додаткові питання до теми з відображенням їх у конспекті:

Основні та додаткові джерела інформації, які використовуються під час проведення дослідження літальних апаратів.

Використання органолептичного та вимірювального методів під час проведення дослідження літальних апаратів.

Завдання для самостійної роботи до Темі 5. Основні методичні підходи, які використовуються під час проведення судової транспортно-товарознавчої експертизи.

Основні терміни теми: довідник, довідкова ціна, ціна продажу, ціна пропозиції, нормативний пробіг, база даних, періодичний довідник, кошторис ремонтно-відновлювальних робіт.

Завдання для самостійної роботи:

Літальні апарати та повітряні судна як об'єкти оцінки. Державна реєстрація літальних апаратів та повітряних суден. Документи, що регламентують експлуатацію літальних апаратів та повітряних суден.

Процедура технічного огляду літального апарату, документи, що складаються за його результатами, ідентифікація літального апарату.

Вихідні дані та інша необхідна для оцінки літального апарату інформація: порядок підготовки, збирання, аналіз.

Основні методичні підходи та методи оцінки літальних апаратів, у тому числі повітряних суден: поняття, сутність, передумови застосування, методи та оціночні процедури.

Види зносу літальних апаратів, зокрема, повітряних суден: поняття, ознаки, основні методи та оціночні процедури визначення різних видів зносу.

Порівняльний підхід для оцінки літальних апаратів, у тому числі повітряних суден: сутність, сфера застосування, методи та оціночні процедури, переваги та недоліки методичного підходу.

Подібний об'єкт для судноплавного засобу. Характеристика та порядок використання джерел інформації про подібні об'єкти для судноплавного засобу.

Ситуаційні завдання

№1:

Визначити залишкову вартість літака якщо відомо, що:

- вартість нового планера (з авіонікою) – 37 500 000 грн;
- відсоток неусувного зносу планера (з авіонікою) 50 %;
- залишкова вартість 1 двигуна – 750 000 грн;
- залишкова вартість 2 двигуна – 520 000 грн;
- залишкова вартість ДСУ – 280 000 грн.

№ 2:

Визначити відсоток усувного зносу двигуна літака до першого капітального ремонту, якщо:

- термін експлуатації – 8 років;
- напрацювання з початку експлуатації – 8 850 годин;
- призначений міжремонтний ресурс – 10 000 годин.

№3:

Визначити ринкову вартість нового літака вартістю 8 000 000 доларів США (у базовій комплектації), якщо відомо, що для подальшої його експлуатації необхідно доукомплектувати:

- систему супутникової навігації вартість з монтажем – 13 000 доларів США;
- радіостанцію «ОРЛАН-85СТ» 2 шт. по ціні – 66 000 доларів США;
- висотомір типу ВБЭ-2А – 110 000 доларів США;
- вартість робіт з доукомплектування складає 5 000 доларів США.

№ 4:

Визначити залишкову вартість літака якщо відомо, що:

- вартість нового планера (з авіонікою) – 39 500 000 грн;
- відсоток неусувного зносу планера (з авіонікою) 50 %;
- залишкова вартість 1 двигуна – 750 000 грн;
- залишкова вартість 2 двигуна – 820 000 грн;
- залишкова вартість ДСУ – 300 000 грн.

№ 5

Визначити відсоток усувного зносу двигуна літака до першого капітального ремонту, якщо:

- термін експлуатації – 9 років;
 - напрацювання з початку експлуатації – 6 850 годин;
 - призначений міжремонтний ресурс – 10 000 годин.
- Опишіть послідовність своїх дій та результат розрахунку.

№ 6

Визначити ринкову вартість човнового двигуна Suzuki DF 2.5 S станом на 25.05.2021?

Вихідні дані: Об'єкт дослідження – човновий двигун Suzuki DF 2.5 S. Рік виготовлення 2018. Вартість нового двигуна станом на дату оцінки становить 21 252 грн. Станом на дату оцінки технічний стан об'єкта дослідження відповідав критерію «ГАРНИЙ» – майно, що використовувалося, ремонтувалося або відновлювалося, у відмінному стані, відсоток зносу – 20 %.

Опишіть послідовність своїх дій та результат розрахунку.

№ 7

Визначити ринкову вартість моторного човна «Крим» з двигуном MERCURY 50 станом на 20.07.2021.

Вихідні дані: Об'єкт дослідження – моторний човен «Крим» з двигуном MERCURY 50. Станом на дату оцінки технічний стан об'єкта дослідження відповідав критерію «ГАРНИЙ» – майно, що використовувалося, ремонтувалося або відновлювалося, у відмінному стані.

За результатами аналізу пропозицій до продажу виявлено цінові пропозиції щодо продажу моторного човна «Крим» з двигуном 50 к.с.: Ц1 – 5 500 дол. США; Ц2 – 6 000 дол. США; Ц3 – 5 300 дол. США. Курс НБУ дол. США на дату оцінки – 27,2497 грн за 1 дол. США.

№ 8

За встановленими вихідними даними визначити ринкову вартість моторного човна FINVAL RANGY 510 SC без двигуна, що ввозиться на митну територію України станом на 20.07.2021.

Вихідні дані: Об'єкт дослідження – не розмитнений новий моторний човен FINVAL RANGY 510 SC без двигуна.

За результатами аналізу пропозицій до продажу виявлено цінові пропозиції щодо продажу за кордоном нового моторного човна FINVAL RANGY 510 SC без двигуна: Ц1 – 14 520 Євро; Ц2 – 14 600 Євро; Ц3 – 14 400 Євро.

Курс НБУ Євро на дату оцінки – 30,2842 грн за Євро.

Опишіть послідовність своїх дій та результат розрахунку.

№ 9

Визначити ринкову вартість човнового двигуна Honda BF15 S станом на 25.09.2021?

Вихідні дані: Об'єкт дослідження – човновий двигун Honda BF15 S. Рік виготовлення 2014. Станом на дату оцінки технічний стан об'єкта дослідження відповідав критерію «ГАРНИЙ» – майно, що використовувалося, ремонтувалося або відновлювалося, у відмінному стані, відсоток зносу – 20 %.

Цінові пропозиції до продажу двигуна «HONDA» 15 к.с. який був у використанні 2013 – 2015 років виготовлення та перебуває у гарному технічному стані: Ц1 – 3 500 дол. США; Ц2 – 3 000 дол. США; Ц3 – 3 300 дол. США.

Курс НБУ дол. США на дату оцінки – 27,1254 грн за 1 дол. США.

Опишіть послідовність своїх дій та результат розрахунку.

№ 10

Визначити ринкову вартість моторного човна «UMS 500», 2006 року виготовлення, виробленого в Україні, без двигуна станом на 15.08.2021.

Вихідні дані: Об'єкт дослідження – моторний човен «UMS 500», 2006 року виготовлення, без двигуна. Станом на дату оцінки технічний стан об'єкта дослідження відповідав критерію «ГАРНИЙ» – майно, що використовувалося, ремонтувалося або відновлювалося, у відмінному стані, відсоток зносу – 20 %.

Ціна у виробника нового моторного човна «UMS 500» без мотора станом на дату оцінки становить 14 240 дол. США.

Курс НБУ дол. США на дату оцінки – 27,3254 грн за 1 дол. США.

Опишіть послідовність своїх дій та результат розрахунку.

6. Індивідуальні завдання

Не передбачено робочим навчальним планом

7. Методи навчання

Стиль навчання активний з використанням інтерактивних технологій.

В основі викладання знаходиться студентоцентроване, проблемно-орієнтоване навчання, скероване на особистісний саморозвиток здобувачів вищої освіти, для безперервного продовження освіти протягом усього життя.

Методи навчання – словесні; наочні та практичні; пояснювально-ілюстративні (інформаційно-рецептивні); репродуктивні; частково-пошукові; дослідницькі.

Викладання відбувається комбіновано: проведення теоретичних і практичних занять.

Методи навчання

• Словесні

Розповідь-пояснення використовується під час навчання здобувачів протягом лекції. За метою виділяються такі види розповіді: розповідь-вступ, розповідь-повідь, розповідь-висновок. Ефективність зазначеного методу залежить головним чином від уміння викладача розповідати, доступності інформації, від поєднання його з іншими методами навчання.

Бесіда – це діалог між викладачем та здобувачем вищої освіти, який дає можливість за допомогою цілеспрямованих і вміло сформульованих питань спрямувати здобувачів на активізацію отриманих знань. Саме за допомогою їх викладач активізує діяльність здобувачів, ставлячи їм запитання для роздумів, розв'язання проблемної ситуації.

Лекція слугує для пояснення теми; її типовими ознаками, є тривалість запису плану та рекомендованої літератури, введення та характеристика нових понять, розкриття та деталізація матеріалу, завершальні висновки викладача, відповіді на запитання.

• Наочні методи

Ілюстрація – допоміжний метод при словесному методі, її значення полягає в яскравішому викладенні та демонстрації власної думки.

Демонстрація характеризується рухомістю засобу демонстрування, наприклад, демонстрація навчальних фільмів.

• **Практичні методи:** виконання практичних вправ. Ці методи не несуть нової навчально-пізнавальної інформації, а слугують лише для закріплення, формування практичних умінь при застосуванні раніше набутих знань.

• **Навчальна робота під керівництвом викладача** – самостійна робота. До неї належать написання рефератів, самостійні письмові роботи, контрольні роботи, написання тестів, виконання розрахунково-графічних робіт (навчальні експертизи).

8. Форми та методи контролю, критерії оцінювання результатів навчання

Поточний контроль – усний (у вигляді індивідуального або групового

опитування) або письмовий (у вигляді контрольної роботи, тестів, розрахунково-графічні роботи (навчальні експертизи)). Форми поточного контролю з кожної теми визначає викладач.

Підсумковий контроль проводиться у формі заліку після закінчення вивчення навчальної дисципліни. Структура білета передбачає одне теоретичне питання та ситуаційне завдання.

Методи контролю. Поточний контроль здійснюється шляхом оцінювання усних відповідей щодо проблем для обговорення, передбачених планом практичних занять, а також шляхом: проведення експрес-опитувань, тестування, підготовки доповідей і рефератів, виконання розрахунково-графічних робіт (навчальні експертизи). При оцінюванні враховується глибина теоретичних знань здобувачів і вміння застосовувати їх на практиці.

Практичні заняття проводяться двома науково-педагогічними працівниками, оскільки, з врахуванням специфіки відпрацювання практичних завдань з використанням можливостей спеціалізованих навчальних аудиторій з інсценованою слідовою картиною кримінальних правопорушень (експертна ситуація з відповідним навчальним об'єктом), навчальна група завчасно поділяється на дві підгрупи.

Критерії оцінювання результатів навчання

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності здобувача вищої освіти при оцінюванні результатів поточного та підсумкового контролю, є такі:

- виконання всіх видів навчальної роботи, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни;
- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих нормативних та доктринальних джерелах;
- вміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку;
- характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);
- вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних ситуаційних завдань;
- вміння аналізувати достовірність одержаних результатів.

Розподіл балів, що присвоюються здобувачеві

Аудиторна робота (поточне накопичення балів)					Підсумковий контроль	Підсумкова кількість балів
					залік	
Мах 60%					Мах 40%	Мах 100%
Тема 1 10%	Тема 2 10%	Тема 3 10%	Тема 4 10%	Тема 5 10%		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
85-89	добре	B	вище середнього рівня
75-84		C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59	незадовільно	Fx	необхідне перескладання
1-34		F	необхідне повторне вивчення курсу

9. Інструменти, обладнання, програмне забезпечення, використання яких передбачає дисципліна

Інструменти. Використання інструментів, що входять до переліку криміналістичної техніки обирається викладачем, виходячи з теми навчальної дисципліни.

Обладнання. Для закріплення теоретичних знань та відпрацювання практичних навичок здобувачами вищої освіти за темами навчальної дисципліни необхідно використовувати навчально-тренувальні полігони та спеціалізовані навчальні аудиторії, комп'ютерні класи, спеціалізоване програмне забезпечення.

Програмне забезпечення.

Під час проведення занять в очному (offline) режимі використовуються наступні засоби програмного забезпечення:

інтерактивні, мультимедійні проектори, комп'ютери, планшети, інтерактивна дошка, цифровий мікроскоп, збільшувальні лупи з підсвіткою та іншими технічними приладами, натурні навчальні об'єкти.

Під час проведення занять в змішаному (blended) режимі використовуються наступні засоби програмного забезпечення:

- доступ до дистанційних навчальних курсів дисциплін на офіційному вебпорталі НАВС через мережу Інтернет (на платформах Moodle (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment, Google – Classroom, Google Meet).

Під час проведення занять без очної складової в дистанційному режимі (on-line) за вибором викладача використовується:

- програмне забезпечення через мережу Інтернет.

На платформах Moodle (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment), Google Classroom розміщені допоміжні матеріали.

Виконана робота розміщується здобувачем на середовищі Google Classroom, де науково-педагогічний працівник має можливість контролювати, систематизувати, оцінювати діяльність, переглядати результати виконання вправ, застосовувати різні форми оцінювання.

10. Перелік питань/завдань для підсумкового контролю з навчальної дисципліни

Теоретична частина:

Сутність судової транспортно-товарознавчої експертизи.

Предмет судової транспортно-товарознавчої експертизи.

Основні завдання судової транспортно-товарознавчої експертизи.

Об'єкти судової транспортно-товарознавчої експертизи.

Перелік питань, які вирішує судова транспортно-товарознавча експертиза.

Питання, які виходять за межі компетенції експерта з правом проведення судової транспортно-товарознавчої експертизи.

Методичні основи судової транспортно-товарознавчої експертизи.

Нормативно-правове регулювання питань щодо оцінки літальних апаратів.

Особливості призначення судової транспортно-товарознавчої експертизи.

Вимоги до об'єктів та документів, які надсилаються для проведення судової транспортно-товарознавчої експертизи.

Класифікація та ідентифікація літальних апаратів.

Класифікація властивостей літальних апаратів.

Функціональні властивості літальних апаратів та їх вплив на вартість.

Маркування літальних апаратів.

Конструктивні особливості літальних апаратів.

Будова та теорія літальних апаратів.

Ідентифікація об'єктів судової транспортно-товарознавчої експертизи під час проведення дослідження.

Визначення відповідної групи, підгрупи для об'єкта дослідження судової транспортно-товарознавчої експертизи.

Вимоги до технічного стану літальних апаратів.

Документи, які складаються під час визначення технічного стану літальних апаратів.

Основні групи літальних апаратів залежно від специфіки ціноутворення.

Будова та теорія судноплавних засобів.

Ідентифікація об'єктів судової транспортно-товарознавчої експертизи під час проведення дослідження.

Визначення відповідної групи, підгрупи для об'єкта дослідження судової транспортно-товарознавчої експертизи.

Вимоги до технічного стану судноплавних засобів.

Документи, які складаються під час визначення технічного стану судноплавних засобів.

Основні групи судноплавних засобів залежно від специфіки ціноутворення.

Структура та зміст висновку експерта, висновку експертного дослідження оформленого за результатами проведення судової транспортно-товарознавчої експертизи.

Основні етапи та висвітлення процесу проведення дослідження судноплавних засобів.

Вибір та обґрунтування методів проведення дослідження судноплавних засобів.

Вибір та обґрунтування методичних підходів, які застосовуються під час проведення дослідження судноплавних засобів.

Основні вимоги до нормативного обґрунтування результатів дослідження судноплавних засобів.

Основні та додаткові джерела інформації, які використовуються під час проведення дослідження судноплавних засобів.

Використання органолептичного та вимірювального методів під час проведення дослідження судноплавних засобів.

Перелік ситуаційних завдань для підсумкового контролю:

1. Визначити ринкову вартість гребного гвинта «Yamaha 13 1/2 x 15-K», 2016 року виготовлення, станом на 15.08.2021.

Вихідні дані: Об'єкт дослідження – гребний гвинт «Yamaha 13 1/2 x 15-K», 2016 року виготовлення. Станом на дату оцінки гвинт мав механічні пошкодження, технічний стан об'єкта дослідження відповідав критерію «НЕПОГАНЕ» – майно, що використовувалося та потребує деякого ремонту або заміни частин (таких, як підшипники), відсоток зносу – 55 %.

За результатами аналізу пропозицій до продажу виявлено цінові пропозиції щодо продажу нових гребних гвинтів «Yamaha 13 1/2 x 15-K»:

Ц1 – 200 дол. США; Ц2 – 190 дол. США; Ц3 – 210 дол. США.

Курс НБУ дол. США на дату оцінки – 27,3254 грн за 1 дол. США.

2. Визначити ринкову вартість моторного човна «UMS 500», 2016 року виготовлення, без двигуна станом на 15.08.2021.

Вихідні дані: Об'єкт дослідження – моторний човен «UMS 500», 2016 року виготовлення, довжиною 5,0 м, без двигуна. Станом на дату оцінки технічний стан об'єкта дослідження відповідав критерію «ГАРНИЙ» – майно, що використовувалося, ремонтувалося або відновлювалося, у відмінному стані, відсоток зносу – 20 %.

За результатами аналізу пропозицій до продажу виявлено цінові пропозиції щодо продажу моторних човнів «UMS» без мотору: Ц1 – моторний човен «UMS 470» 2015 року виготовлення, довжиною 4,7 м, без двигуна – 11 000 дол. США; Ц2 – моторний човен «UMS 600» 2017 року виготовлення довжиною 6,0 м, без двигуна – 13 000 дол. США; Ц3 – моторний човен «UMS 500» 2016 року виготовлення довжиною 5,0 м, без двигуна – 12 000 дол. США.

Курс НБУ дол. США на дату оцінки – 26,9254 грн за 1 дол. США.

Опишіть послідовність своїх дій.

3. За встановленими вихідними даними визначити ринкову вартість човнового двигуна Suzuki 70 к.с. станом на 25.09.2021?

Вихідні дані: Об'єкт дослідження – човновий двигун Suzuki 70 к.с. Рік виготовлення 2007. Станом на дату оцінки технічний стан об'єкта дослідження відповідав критерію «ГАРНИЙ» – майно, що використовувалося, ремонтувалося або відновлювалося, у відмінному стані, відсоток зносу – 20 %.

Цінові пропозиції до продажу двигуна Suzuki 70 к.с. який був у використанні 2006 – 2008 років виготовлення та перебуває у гарному технічному стані: Ц1 – 7 200 дол. США; Ц2 – 8 000 дол. США; Ц3 – 7 500 дол. США.

Курс НБУ дол. США на дату оцінки – 27,1254 грн за 1 дол. США.

4. Визначити ринкову вартість моторного човна «Нептун 2» з двигуном Yamaha 25, 1975 року виготовлення станом на 15.05.2021.

Вихідні дані: Об'єкт дослідження – моторний човен «Нептун 2» з двигуном Yamaha 25, 1975 року виготовлення. Станом на дату оцінки технічний стан об'єкта дослідження відповідав критерію «ГАРНИЙ» – майно, що використовувалося, ремонтувалося або відновлювалося, у відмінному стані.

За результатами аналізу пропозицій до продажу виявлено цінові пропозиції щодо продажу моторного човна «Нептун 2»: Ц1 – моторний човен «Нептун 2» 1981 року виготовлення без двигуна – 1 600 дол. США; Ц2 – моторний човен «Нептун 2» 1974 року виготовлення без двигуна – 1 400 дол. США; Ц3 – моторний човен «Нептун 2» 1979 року виготовлення з двигуном Yamaha 25 к.с. – 2 800 дол. США.

Цінові пропозиції до продажу двигуна Yamaha 25 к.с. який був у використанні та перебуває у гарному технічному стані: Ц1 – 1 500 дол. США; Ц2 – 1 500 дол. США; Ц3 – 1 400 дол. США.

Курс НБУ дол. США на дату оцінки – 26,9254 грн за 1 дол. США.

5. За встановленими вихідними даними визначити ринкову вартість колісного транспортного засобу.

Сд – 450 000,00 грн.;

К – 0,97;

М – 0,0 грн.;

Гк – (+5,1)%

Дз – КТЗ має сліди експлуатаційних пошкоджень, а саме: корозію порогів кузова (2%), крила переднього (0,5%), капоту (0,5 %), пошкодження оббивки сидіння водія та оббивки панелі даху (3%).

Термін експлуатації легкового КТЗ – 13 років.

Додатково-встановлене обладнання відсутнє.

6. За встановленими вихідними даними визначити ринкову вартість човнового двигуна Suzuki DF 2.5 S станом на 25.05.2021?

Вихідні дані: Об'єкт дослідження – човновий двигун Suzuki DF 2.5 S. Рік виготовлення 2018. Вартість нового двигуна станом на дату оцінки

становить 21 252 грн. Станом на дату оцінки технічний стан об'єкта дослідження відповідав критерію «ГАРНИЙ» – майно, що використовувалося, ремонтувалося або відновлювалося, у відмінному стані, відсоток зносу – 20 %.

7. Визначити відсоток усунюваного зносу ДСУ літака після капітального ремонту, якщо:

- термін експлуатації ДСУ – 2 років;
- напрацювання після останнього капітального ремонту – 800 годин;
- призначений міжремонтний ресурс – 10 000 годин.

8. Визначити відновну вартість 2-х моторного літака витратним методичним підходом, якщо відомо, що у складі літака питома вага:

- силових установок в цілому (маршеві двигуни та ДСУ) складає – 36 %;
- планера – 50 %;
- бортового обладнання — 14 %.

Вартість одного нового двигуна НК-8-4 – 700 000 доларів США;

Вартість нової ДСУ ТА-6А – 50 000 доларів США.

9. Визначити вартість ліквідації бортового обладнання літака, якщо відомо, що:

- вартість нового літака становить – 12 000 000 доларів США;
- вартість бортового обладнання – 14 % від загальної вартості літака;
- вартість бортового обладнання, не придатного до подальшого використання за прямим призначенням, приймається на рівні – 3 % від вартості нового.

11. Рекомендована література

Основна

1. Конституція України : станом на 02 січн. 2019 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.

2. Кримінальний кодекс України : станом на 02 січн. 2019 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.

3. Кримінальний процесуальний кодекс України : станом на 02 січн. 2019 р. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.

4. Господарський процесуальний кодекс : станом на 02 січн. 2019 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>.

5. Кодекс адміністративного судочинства : станом на 02 січн. 2019 р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>.

6. Кодекс України про адміністративні правопорушення : станом на 02 січн. 2019 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>; <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80732-10>.

7. Митний кодекс України : станом на 02 січн. 2019 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>.

8. Цивільний кодекс України : станом на 02 січн. 2019 р. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.

9. Цивільний процесуальний кодекс України : станом на 02 січн. 2019 р. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>.

10. Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» : станом на 02 січн. 2019 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17>.
11. Закон України «Про виконавче провадження» : станом на 02 січн. 2019 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1404-19>.
12. Закон України «Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві» : станом на 02 січн. 2019 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3782-12>.
13. Закон України «Про Національну поліцію» : станом на 02 січн. 2019 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>.
14. Закон України «Про прокуратуру» : станом на 02 січн. 2019 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>.
15. Закон України «Про судову експертизу» : станом на 02 січн. 2019 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12>.
16. Закон України «Про судоустрій і статус суддів» : станом на 02 січн. 2019 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>.
17. Закон України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні» : станом на 02 січн. 2019 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2658-14>.
18. Закон України «Про ціни і ціноутворення» : станом на 02 січн. 2019 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5007-17>.
19. Постанова Кабінету Міністрів України від 10.09.2003 № 1440 «Про затвердження Національного стандарту № 1 «Загальні засади оцінки майна і майнових прав» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1440-2003-%D0%BF>.
20. Постанова Кабінету Міністрів України від 26.10.2011 № 1098 «Деякі питання надання підрозділами Міністерства внутрішніх справ, Національної поліції та Державної міграційної служби платних послуг URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1098-2011-%D0%BF>.
21. Постанова Кабінету Міністрів України від 01.07.1996 № 710 «Про затвердження Інструкції про порядок і розміри компенсації (відшкодування) витрат та виплат винагороди особам, що викликаються до органів досудового розслідування, прокуратури, суду або до органів, у провадженні яких перебувають справи про адміністративні правопорушення, та виплати державним спеціалізованим установам судової експертизи за виконання їх працівниками функцій експертів і спеціалістів» URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/710-96-%D0%BF>.
22. Постанова Кабінету Міністрів України від 04.06.2007 № 795 «Про затвердження переліку платних послуг, які надаються підрозділами Міністерства внутрішніх справ, Національної поліції та Державної міграційної служби, і розміру плати за їх надання» URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/795-2007-%D0%BF>.
23. Постанова Кабінету Міністрів України від 06.05.1998 № 617 «Про утворення Державного науково-дослідного експертно-криміналістичного

центру Міністерства внутрішніх справ України» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/617-98-%D0%BF>.

24. Постанова Кабінету Міністрів України від 20.06.2000 № 988 «Про утворення експертної служби Міністерства внутрішніх справ» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2000-%D0%BF/ed20151110>.

25. Наказ МВС України від 15.01.2018 р. № 19 «Про затвердження Положення про базу даних реєстру атестованих судових експертів Експертної служби МВС» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0146-18>.

26. Наказ МВС України від 08.02.2017 р. № 102 «Про затвердження Положення про Експертно-кваліфікаційну комісію МВС та атестацію судових експертів Експертної служби МВС» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0275-17>.

27. Наказ МВС України від 03.11.2015 р. № 1339 «Про затвердження Інструкції про порядок залучення працівників органів досудового розслідування поліції та Експертної служби Міністерства внутрішніх справ України як спеціалістів для участі в проведенні огляду місця події» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1392-15>.

28. Наказ Міністерства юстиції України від 08.10.1998 № 53/5 «Про затвердження Інструкції про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень та Науково-методичних рекомендацій з питань підготовки та призначення судових експертиз та експертних досліджень» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0705-98>.

29. Наказ МВС України від 03.11.2015 № 1343 «Про затвердження Положення про Експертну службу Міністерства внутрішніх справ України» [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1390-15>.

30. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 17.01.1995 р. № 6 «Про розвиток та вдосконалення судово-медичної служби України» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0248-95>.

31. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / [Азаров Д. С., Грищук В. К., Савченко А. В. та ін.] ; за заг. ред. Джужі О. М., Савченка А. В., Чернея В. В. – К. : Юрінком Інтер, 2016. – 1064 с.

32. Архіпов В. В. Судово-товарознавча експертиза товарів народного споживання та послуг. Теорія та практика : навч.-практ. посіб. Київ : Центр навч. л-ри, 2008. 306 с.

33. Болотников А. А. Товароведение : курс лекцій. Київ : МАУП, 2002. – Ч. II. 144 с.

34. Калінеску Т. В., Романовська Ю. А., Кирилов О. Д. Оцінювання майна : навч. посіб. Київ : Центр навч. л-ри, 2012. 312 с.

35. Коломієць Т. М., Притульська Н. В., Романенко О. Л. Експертиза товарів : підр. Київ : Київ, нац. торг.-екон. ун-т, 2001. 274 с.

36. Методичний посібник для працівників органів досудового слідства з питань призначення та проведення судової експертизи. Київ: УВПД ГШ МВС України, 2008.

37. Моисеенко Н. С. Товароведение непродовольственных товаров : учеб. пособ. 2-е изд., доп. и перераб. Ростов-на-Дону : Феникс, 2003. Ч. 1. 320 с. : цв. ил.
38. Моисеенко Н. С. Товароведение непродовольственных товаров : учеб. пособ. Ростов-на-Дону : Феникс, 2003. Ч. 2. 288 с. : цв. ил.
39. Науково-технічні засоби в експертній практиці: концептуальні заходи : метод. посіб. /авт.-упоряд. С. І. Перлін, С. О. Шевцов. Харків : ФОП Чальцев О. В., 2009. 152 с.
40. Михайлов В. І., Глушкова Т. Г., Зельніченко О. І. Непродовольчі товари : підр. Київ : Книга, 2005. 556 с.
41. Оцінка установок, машин та обладнання. Питання і відповіді, практикум оцінки : навч. посіб. Львів : ЗУКЦ, 2007. 184 с.
42. Посібник зі службової підготовки працівників експертної служби МВС України / за заг. ред. С. І. Перліна. Харків, 2010. 599 с.
43. Назимок М. М., Шликов О. К., Артюх Т. М. Пробірний контроль. Експертна оцінка ювелірних виробів з дорогоцінних металів : навч. посіб. Київ : Воля, 2009. 248 с. : іл.
44. Судова експертологія: курс лекцій : навч. посіб. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. Київ: Вид. Дім «Ін Юре», 2007. 528 с.
45. Сухомлин В., Шалаев В.. Оборудование как объект оценки : учеб. пособ. 2-е изд., перераб. и доп. Київ: АртЗк, 2008. 680 с.
46. Теплов В. И., Сероштан М. В., Боряев В. Е., Панасенко В. А. Коммерческое товароведение : учеб. 2-е изд. Москва. : Изд. Дом «Дашков и К», 2001. 620 с.
47. Тихонова Н. П. Товарознавство галантерейних товарів : підручник. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2003. – 225 с.
48. Товароведение и экспертиза пушно-меховых и кожевенно-обувных товаров. Ростов-на-Дону : Феникс, 2002. 288 с.
49. Кисляк Н. К., Коломієць Т. М., Кравченко В. М., Сіренко С. О. Товарознавство господарських товарів : підруч. для студ. товарознав. спец. вищ. навч. закл. Київ : Книга, 2004. Т. 11. 448 с.
50. Шепелев А. В., Гуторова И. А., Шмелев А. В. Товароведение и экспертиза ювелирных товаров и часов : учеб. пособ. Ростов-на-Дону : Изд. центр «МарТ», 2001. 192 с.
51. Шепелев А. Ф., Печенежская И. А., Ивахненко Т. Е. Товароведение и экспертиза ювелирных и металлохозяйственных товаров. Ростов-на-Дону : Изд. центр «Феникс», 2002. 256 с.
52. Шепелев А. Ф., Печенежская И. А., Ивахненко Т. Е. Товароведение и экспертиза парфюмерно-косметических товаров. Ростов-на-Дону : Феникс, 2002. 224 с.

53. Дослідження пушно-хутряних виробів при проведенні судово-товарознавчих експертиз, Донецький НДІСЕ Міністерства юстиції України, 2004 (реєстраційний код – 12.1.16).

54. Методика визначення вартості майна, Харківський НДІСЕ Міністерства юстиції України, 2004 (реєстраційний код – 12.1.15).

55. Методика визначення якості різних груп промислових товарів, Донецький НДІСЕ Міністерства юстиції України, 2008 (реєстраційний код – 12.1.18).

56. Методика дослідження товарів взуттєвої групи при проведенні судово-товарознавчих експертиз, Донецький НДІСЕ Міністерства юстиції України, 2006 (реєстраційний код – 12.1.02).

57. Методика оцінки конфіскованого та іншого майна, що переходить у власність держави, Київський НДІСЕ Міністерства юстиції України, 2003 (реєстраційний код – 12.1.14).

58. Методика призначення та проведення судово-товарознавчих експертиз продовольчих товарів з метою визначення їх вартості, Харківський НДІСЕ Міністерства юстиції України, 2008 (реєстраційний код – 12.1.17).

59. Методика проведення судово-товарознавчих експертиз по визначенню розміру матеріальної шкоди, завданої власнику пошкодженого майна, Харківський НДІСЕ Міністерства юстиції України, 2006 (реєстраційний код – 12.1.01).

60. Методика товарознавчого дослідження електропобутових товарів, Одеський НДІСЕ Міністерства юстиції України, 2010 (реєстраційний код – 12.1.19).

61. Методичні рекомендації з дослідження швейних виробів та трикотажних товарів при проведенні судово-товарознавчих експертиз, Кримський НДІСЕ Міністерства юстиції України, 2011 (реєстраційний код – 12.1.20).

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua>.
2. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua>.
3. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>.
4. Офіційний сайт Міністерства юстиції України. URL: <http://www.minjust.gov.ua>.
5. Міністерство внутрішніх справ України. URL: <http://www.mvs.gov.ua>.
6. Державний науково-дослідний експертно-криміналістичний центр МВС України. URL: <http://www.dndekc.mvs.gov.ua>.
7. Київський науково-дослідний інститут судових експертиз. URL: <http://www.kniise.com.ua>.
8. Національна бібліотека України ім. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.
9. Державна науково-технічна бібліотека України. URL: <http://www.gntb.gov.ua>.

10. Національна парламентська бібліотека України. URL:
<http://www.nplu.kiev.ua>.

Національна академія внутрішніх справ URL: <http://www.naiu.kiev.ua>.

Розробник:

Старший викладач кафедри криміналістичного
забезпечення та судових експертиз ННІ № 2 НАВС
кандидат юридичних наук

Юрій ЧЕЧІЛЬ